

Bestrijdingsmiddelen

Werkgroep Bijen en bestrijdingsmiddelen

Meldingen bij AID van spuitschade nemen af

Henk van der Scheer, voorzitter werkgroep 'Bijen en bestrijdingsmiddelen'

In 2006 werden slechts elf gevallen van bijensterfte gemeld bij de AID, waarbij de imkers dachten aan spuitschade. Dat is inclusief de twee gevallen die werden gemeld bij de bijenhoudersorganisaties. Die gegevens kwamen naar voren op 26 januari jl. tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van de werkgroep 'Bijen en bestrijdingsmiddelen'. Geen van de elf gevallen kon in verband gebracht worden met de toepassing van een bestrijdingsmiddel. In een aantal gevallen schreef de AID de schade toe aan andere oorzaken, zoals roverij en verzwakking door de varroamijt en nosema. Ook daardoor kunnen er opvallend veel dode bijen voor de kasten liggen. In 2006 mocht voor het eerst na eind juni geen dimethoat meer worden gespoten op aardappel tegen bladluizen. Door die maatregel is voor de imkerij de angel uit de spuitschadeproblematiek.

Steward geeft toch problemen

Uit onderzoek en waarnemingen blijkt dat Steward, met als werkzame stof indoxacarb, toch niet helemaal ongevaarlijk is voor de gezondheid van bijen en hommels in met name kasteelten. Volgens de toelatingshouder, de firma Dupont, zou er alleen de eerste dag na toepassing in kasteelten een effect zijn gevonden. Volgens de firma Biobest uit Westerlo in België, die veel onderzoek doet naar de effecten van bestrijdingsmiddelen op hommels, speelt de vochtigheid van bladeren een rol. In kassen blijft het gewas na een bespuiting vaak langer nat en daardoor blijft het middel langer schadelijk voor hommels. Als het middel is opgedroogd dan is er geen probleem meer. PPO-Bijen deed onderzoek naar de effecten van Steward op bijen (in 2005) en hommels (in 2006) in buitenteelten. In boomgaarden kon geen effect worden aangetoond op honingbijen. Bij hommels werd wel een reactie (sterfte) gevonden van werksters en broed. Het CTB gaat overleggen met Dupont over de effecten van Steward op hommels in de bedekte teelten.

Rumoer om het gebruik van neurotoxische insecticiden

Een aantal bijenhoudersorganisaties uit met name de zuidelijke landen in Europa heeft de Europese Commissie per open brief verzocht om herziening van het evaluatieprotocol voor de groep van neonicotinoïden, waartoe o.a. imidacloprid behoort. Dat is de werkzame stof in o.a. het geformuleerde product Admire. In het verzoek wordt aanvullend onderzoek gevraagd naar de invloed van deze middelen op bijenbroed en op de ontwikkeling van bijenvolken. Hangende dat onderzoek is tevens verzocht om de toelating van dergelijke middelen in te trekken, c.q. te verbieden. De NBV is van mening dat er onvoldoende wetenschappelijk bewijs is voor de opvatting dat dergelijke middelen hebben geleid tot verdwijnen en sterfte van bijenvolken. Reden voor de NBV om het verzoek in de huidige vorm niet te ondertekenen. Wel is de NBV van mening dat er toetsen moeten worden ontwikkeld waarin wordt gekeken naar subletale effecten van chronische toedie-

ning van alle bestrijdingsmiddelen op bijenbroed en de ontwikkeling van volken.

Toets ontwikkelen

Volgens Biobest mogen niet alle neonicotinoïden op één hoop worden geveegd. Er zijn ook middelen uit deze groep die absoluut niet giftig zijn voor hommels. De meest schadelijke stoffen zijn imidacloprid en thiamethoxam. Laatstgenoemde werkzame stof zit in het geformuleerde product Actara.

Er zal dus een toets ontwikkeld moeten worden waarin het effect van chronische toediening van geringe doseringen kan worden onderzocht. Dit soort toetsen zal in internationale werkgroepen moeten worden ontwikkeld en vervolgens door middel van ringtesten moeten worden beproefd. Daarna moet een voorstel worden ingediend bij de European Plant Protection Organisation (EPPO). Dr. P. Oomen, werkzaam bij de PD, heeft in het verleden met soortgelijke testen van doen gehad. Bij hem zal worden geïnformeerd naar de mogelijkheden in deze.

foto: PPO-Bijen